

81ste vergadering

Woensdag 30 mei 2001

Aanvang 13.00 uur

Voorzitter: Van Nieuwenhoven

Tegenwoordig zijn 134 leden, te weten:

Van den Akker, Albayrak, Apostolou, Arib, Atsma, Augusteijn-Esser, Bakker, Van Baalen, Balemans, Balkenende, Barth, Van Beek, Belinfante, Van den Berg, Biesheuvel, Blaauw, Van Blerck-Woerdman, Blok, De Boer, Bolhuis, Van Bommel, Buijs, Bussemaker, Van de Camp, Cherribi, De Cloe, Cornielje, Cörüz, Crone, Depla, Van Dijke, Dijksma, Dijkstal, Dijsselbloem, Dittrich, Van den Doel, Duijkers, Duivesteijn, Eurlings, Feenstra, Geluk, Van Gent, Van Gijzel, Giskes, Gortzak, De Graaf, De Haan, Halsema, Hamer, Harrewijn, Van Heemst, Hermann, Herrebrugh, Hessing, Hillen, Hindriks, Van der Hoek, Hoekema, Van der Hoeven, Hofstra, De Hoop Scheffer, Kamp, Kant, Karimi, Klein Molekamp, Van der Knaap, Kortram, Kuijper, Lambrechts, Leers, Van Lente, Luchtenveld, Marijnissen, E. Meijer, Middel, Van Middelkoop, Mosterd, Nicolaï, Niederer, Van Nieuwenhoven, Noorman-den Uyl, Oplaat, Örgü, Oudkerk, Van Oven, Passtoors, De Pater-van der Meer, Poppe, Rabbae, Ravestein, Rehwinkel, Reitsma, Remak, Van 't Riet, Rietkerk, Rijpstra, Rosenmöller, Ross-van Dorp, Rouvoet, Santi, Scheltema-de Nie, Schimmel, Schreijer-Pierik, Slob, Snijder-Hazelhoff, Van Splunter, Spoelman, Van der Steenhoven, Stellingwerf, Stroeken, De Swart, Swildens-Rozendaal, Terpstra, Udo, Valk, Ter Veer, Verbugt, Verburg, Verhagen, Van der Vlies, M.B. Vos, O.P.G. Vos, Voûte-Droste, De Vries, Waalkens, Wagenaar, Van Walsem, Weekers, Weisglas, Van Wijmen, Wijn, Wilders, De Wit en Witteveen-Hevinga,

en mevrouw Adelmund, staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhandeling van de leden:

Timmermans en Waalkens, wegens bezigheden elders;

Melkert, wegens bezigheden elders, ook morgen;

Schoenmakers, wegens bezigheden elders, alleen voor de avondvergadering.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik wijs de Kamer erop dat dit de laatste regeling van werkzaamheden is waarin wij het genoegen hebben, de Kamerbewaarder de heer Van der Tas in ons midden te hebben. Gisteren is hij 65 jaar geworden en morgen neemt hij, zoals u allen weet, afscheid. In dat verband zal de vergadering morgenmiddag om 16.30 uur worden geschorst. Nogmaals, dit is zijn laatste regeling

van werkzaamheden. Dank je wel, mijnheer Van der Tas, voor alles wat je voor ons hebt gedaan!

(Applaus)

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Barth.

Mevrouw **Barth** (PvdA): Voorzitter. Vanochtend is bekend geworden dat politie en justitie in Noord-Brabant een grote vangst aan kinderpornografie hebben gedaan en dat de verdachten die daarbij zijn opgepakt, inmiddels al zijn berecht. Mijn fractie verneemt graag van de minister van Justitie waarom bij de berechting van deze verdachten hun lidmaatschap van een landensporno-netwerk volstrekt buiten de openbaarheid is gebleven. Ook verkrijgen wij graag per omme-gaande van de minister informatie over de verdere afhandeling van deze zaak, omdat wij hebben begrepen dat het KLPD over te weinig menskracht beschikt om dit op een goede manier te doen.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Hofstra.

De heer **Hofstra** (VVD): Voorzitter. Als functionerend voorzitter van de vaste commissie voor VROM leg ik u het volgende verzoek voor. Gisteren is met de minister van VROM gesproken over het Vuurwerkbesluit en die bespreking is op een wat onbevredigende manier geëindigd. Ik vraag u, voor volgende week

Piet van der Tas, Kamerbewaarder

© M. Sablerolle – Gouda

donderdag een VAO over dit onderwerp te agenderen.

De **voorzitter**: Kunt u mijn nieuwsgierigheid bevredigen? Waarom moet dat per se op donderdag?

De heer **Hofstra** (VVD): Omdat de minister een aantal vragen schriftelijk zal beantwoorden. Er zit nog een pinksterweekend tussen. Als wij woensdag over de verlangde gegevens kunnen beschikken, kunnen wij er donderdag over spreken.

De **voorzitter**: Dat vind ik een goede reden en ik zal hiermee rekening houden bij het opstellen van de agenda voor de volgende week.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Voorzitter: Weisglas

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met wijzigingen in de basisvorming (27641).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Lambrechts** (D66): Voorzitter. Er is een groot probleem en dat probleem heet basisvorming. Wat de basisvorming mankeert, weten we al twee jaar heel precies. De inspectie heeft een overtuigende diagnose gesteld. De basisvorming is overladen, heeft te veel vakken, geen samenhang en te weinig differentiatie naar niveau, waardoor het voor de ene leerling te moeilijk is en voor de andere te makkelijk. Kortom, de kwaliteit van het onderwijs is er zeker niet door toegenomen.

Wie hoopt dat dit wetsvoorstel dat nu voorligt, bijdraagt aan het oplossen van die problemen, die komt helaas bedrogen uit. Laten we eerlijk zijn: dit wetsvoorstel voegt toch niets toe aan de huidige praktijk? De eindtoetsen basisvorming worden al enige tijd niet meer afgenomen. Er ligt al een motie sinds 1997 van de heer Cornielje. De scholen voeren gemiddeld maar 50% van de kerndoelen uit. Dat duidt er toch op dat ook nu al keuzes gemaakt worden? De mogelijkheid op onderdelen vrijstellingen te verschaffen voor delen of onderdelen van het programma, bestaat al heel lang, zij het dat er niet veelvuldig gebruik van gemaakt wordt.

De problemen zoals zij eerder uit de evaluatie naar voren kwamen, worden niet aangepakt maar,

integendeel, juist verankerd. Het totale aanbod van 15 vakken blijft bestaan, met een rigide indeling van twee uur per vak, rechtvaardig verdeeld over 15 vakken zonder de zwaarte of de inhoud van het vak mee te laten wegen. Waar D66 ruimte zou willen geven, wordt geen ruimte geboden. Een paar extra uurtjes Nederlands geven voor die leerlingen voor wie dat nodig is, omdat zij met een achterstand in taalbeheersing in het basisonderwijs komen, kan niet. De leerlingen die daaraan behoefte hebben, zitten echt niet alleen in het leerweg-ondersteunend onderwijs – lees: speciaal onderwijs – of in de basisberoepsgerichte leerweg. Hetzelfde geldt mutatis mutandis voor de leerlingen en de leraren die, vooruitlopend op de eindexamenprogramma's – of dat nu vmbo of tweede fase is –, van bepaalde vakken méér en van andere juist minder aan de orde willen hebben.

D66 wil ruimte voor scholen en leraren om in te kunnen spelen op talent of lacunes van leerlingen. Die ruimte wordt niet geboden. Waar D66 beperkingen zou willen zien, namelijk in het veel te grote aantal verplichte vakken, wordt niets ingeperkt. Waar D66 een differentiatie wil naar schooltype, zou dit wetsvoorstel juist gemakkelijk kunnen leiden tot differentiatie en niveaoverschillen binnen een schooltype. Overstappen van de ene havo naar de andere zou dan wel eens heel erg lastig kunnen gaan worden. Stel bijvoorbeeld dat school A de ene 50% van de kerndoelen selecteert en school B de andere 50%. Daar bewijzen we leerlingen én ons onderwijs toch geen dienst mee?

Waar D66 in deze regeerperiode wil inzetten op structurele en houdbare verbeteringen van de onderbouw van het voortgezet onderwijs, met minder verplichte vakken, meer speelruimte voor de scholen en de leraar, en meer differentiatie naar schooltype en niveau van de opleiding, wordt nu ingezet op een wetsvoorstel dat die structurele en houdbare oplossingen eerder in de weg zal staan.

En passant worden afspraken over het tijdspad voor een echte aanpak van de structurele verbeteringen verder opgerekt. We zouden toch deze zomer al het advies van de Onderwijsraad en de reactie van de regering krijgen? We zouden toch in september – ik heb het nog eens